

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/6136

Sayı : B.22.0.ÖKM.0.01.00.00-610.00/ 2157
Konu : Yazılı Soru Önergesi 7/6136

ÇOK İVEDİ

4 MAYIS 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 16 Nisan 2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-60927 sayılı yazıları.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ayşe Nedret AKOVA'nın Bakanlığımıza tevcih ettiği 7/6136 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması istenmektedir.

Soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili Bakanlığımın cevapları yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(3 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:108-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

e-Posta : okaynar@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden B80Y-E7R9-8I37 kodu ile yapılabilir.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ayşe Nedret AKOVA'nın (7/6136) Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesinde
Yer Alan Sorular Ve Cevapları

SORULAR:

1. Balıkesir'e 2012 yılı yatırım programında, ne kadar kamu yatırım tahsisi yapılmıştır? Kamu yatırım tahsisinin sektörlere göre tutarları ne kadar olmaktadır?
2. Balıkesir, kamu yatırım tahsisleri açısından iller arasında yapılan sıralamada kaçınıcı sırada yer almaktadır?
3. Balıkesir, kişi başına kamu yatırımı açısından, iller sıralamasında kaçınıcı sırada yer almaktadır? Balıkesir'de kişi başına düşen kamu yatırım tutarı ne kadardır?

CEVAPLAR

1. Yıllık Yatırım Programları; Uzun Vadeli Strateji, Kalkınma Planları, Yıllık Programlar ve kamu yatırım önceliklerinin belirlendiği Yüksek Planlama Kurulu Kararlarında yer alan öncelikler çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan yatırım programı hazırlama esasları genelgelerinde belirtilen sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kamu kaynaklarından finanse edilecek kamu yatırım projelerini kapsayan Yatırım Programındaki ödenek tahsisleri il bazında değil kuruluş ve proje bazında yapılmaktadır. Bununla beraber, Yatırım Programları hazırlanırken sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında; kalkınmada öncelikli illerde, doğal afet yaşanan illerde ve bölgesel gelişme planları kapsamında yer alan illerde yer alan projeler göz önünde bulundurulmaktadır.

Kamu yatırımı denildiğinde, genel ve özel bütçeli kuruluşların, döner sermayeli kuruluşların, sosyal güvenlik kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüslerinin, fonların, İller Bankasının ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların yaptığı yatırımlar yanında belediye yatırımları da anlaşılmaktadır. Bu sayılanlardan belediyeler hariç diğer kuruluşların projeleri, Kalkınma Bakanlığınca onaylanır ve Yılı Yatırım Programlarında yayımlanır. Belediye yatırımlarından yalnızca dış proje kredisi kullanan projeler, toplama dahil edilmeden bilgi amacıyla Yılı Yatırım Programlarında yer almaktadır.

Yılı Yatırım Programının yayımlanmasının ardından, Kalkınma Bakanlığı koordinatörlüğünde tüm kamu kuruluşlarının yatırımlarının (özellikle toplu veya toplulaştırılmış projeler için) il bazında dağılımı mümkün olabildiği ölçüde tespit edilmektedir. İl bazında dağılımda, Yatırım Programında toplama dahil edilmeyen mahalli idarelerin dış kredili projeleri gibi projeler toplama dahil edilmektedir. Bu nedenle örneğin 2011 Yılı Yatırım Programında kamu yatırımlarının toplamı 31,3 milyar TL iken, Yatırım Programında toplama dahil edilmeyen projelerin de hesaba katılmasıyla Yatırımların İllere Göre Dağılımı kitabında toplam kamu yatırım tutarı 36,4 milyar TL olmuştur.

Kalkınma Bakanlığı tarafından Yatırım Programında yer alan projelerden il bazında tasnif edilebilenler belirlenerek "Kamu Yatırımların İllere Göre Dağılımı" adıyla yayımlanmaktadır. Ancak; bazı kamu yatırım projelerinin niteliği gereği (örneğin birkaç ili birden ilgilendiren karayolu, demiryolu, enerji, doğalgaz, petrol iletim hattı projeleri gibi) birden fazla ilimizde yer alması, benzer nitelikli işlerin bir proje altında toplulaştırılması, bazı projelerin yerinin birden fazla il veya "muhtelif" olarak belirtilmesi

gibi sebeplerle; kamu yatırım ödeneklerinin yaklaşık yarısının il bazında tasnifi yapılamamakta, bu yatırımlar "muhtelif iller" kapsamında gösterilmektedir. Muhtelif iller kapsamındaki yatırımların ne kadarının hangi ilimizle ilgili olduğunu belirlemekte zorluklar bulunmakta, bu nedenle bu yatırımlar il bazındaki rakamlara dahil edilmemektedir. Dolayısıyla il bazında belirtilen yatırımlar illerin bütün yatırımlarını kapsamamaktadır. Değerlendirme yapılırken, illerin muhtelif iller kapsamındaki yatırımlardan da pay alabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca, bazı kamu projelerinin bir il sınırında yer alsa bile faydalarının diğer illere yayılan bir nitelikte olduğu görülmektedir. Herhangi bir ilde büyük bir proje yürütülmesi, büyük ölçüde bu ilin doğal imkan ve şartları ile ilgilidir. Yapılacak değerlendirmelerde bu hususlar da göz önüne alınmalıdır. Örnek vermek gerekirse; Artvin ilinde Çoruh Nehri üzerinde inşaatı devam eden baraj projeleri Artvin ili kamu yatırımlarını artırmaktadır. Fakat bu yatırımlar sadece Artvin iline değil tüm ülkeye fayda sağlamaktadır. Yine başkent olması nedeniyle Ankara ilinde bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve birçok kurumun merkezi bulunmaktadır. Bu nedenle bu kurumların makina-teçhizat, bina ve bakım-onarım gibi projeleri Ankara ilinde görünmektedir. Oysa bu yatırımlar tüm ülkeyi ilgilendiren nitelikte yatırımlardır.

Sonuç olarak, diğer illerde olduğu gibi Balıkesir ilinde de toplumumuzun tüm kesimlerinin ekonomik ve sosyal altyapı ihtiyaçları imkanlar ölçüsünde karşılanmaya çalışılmaktadır.

2012 Yılı Yatırım Programı 14 Ocak 2012 tarihli ve 28173 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunmaktadır. Toplu ve toplulaştırılmış proje detaylarının kuruluşlar tarafından belirlenip Kalkınma Bakanlığına bildirilmesi süreci devam etmektedir. Hali hazırda, 2012 Yılı Yatırım Programında projelerle ilişkilendirilen ödenek toplamı 44,7 milyar TL olup, bu miktarın sadece yüzde 37'lik kısmı olan 16,4 milyar TL il bazında ayrıştırılabilmekte, yüzde 63'lik kısmı ise muhtelif iller kapsamında yer almaktadır. Toplu ve toplulaştırılmış proje detaylarının belirlenmesini müteakip, il bazında tasnif edilebilen ödenek tutarı yüzde 60'lara ulaşabilmektedir. 2012 yılı il yatırımlarında kapsanan; küçük su işleri, maden arama yatırımları, köprü projeleri, ilköğretim ve ortaöğretim okulları, sağlık ocakları ve bazı hastaneler, adalet binaları ve hükümet konakları, cezaevleri ve bakım-onarım işleri kuruluşlar tarafından bilahare belirlenecek olup, 2012 yılında il bazında belirlenen yatırımların payı ve tutarı artmış olacaktır. Bu nedenle, 2012 yılı il yatırımları değerlendirilirken ve 2011 yılı ile karşılaştırılırken bu hususun dikkate alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda değerlendirilmek üzere; 2012 Yılı Yatırım Programında müstakil olarak Balıkesir ilinde yer alan projelerin tutarı 2,7 Milyar TL, başlangıçtan 2011 yılı sonuna kadar kümülatif harcamalar toplamı 1,3 Milyar TL ve 2012 yılı ödenekleri toplamı 191,6 milyon TL'dir.

2012 Yılı Yatırım Programında, Balıkesir ile beraber diğer illeri de ilgilendirdiği için Balıkesir ili yatırım tutarlarına dahil olmayan; karayolu sektöründe 7 milyon TL ödenekli "*Balıkesir-Dursunbey-Harmancık-Tavşanlı(Balıkesir Çevreyolu Dahil) Bölünmüş Yolu*", 900 bin TL ödenekli "*Çanakkale-Bandırma Bölünmüş Yolu*" ve demiryolu sektöründe 120 milyon TL ödenekli "*Bandırma-Balıkesir-Manisa-Menemen Demiryolu (Elektrifikasyon, Sinyalizasyon, Telekomünikasyon, Altyapı İyileştirmesi vs.*" gibi projeler de söz konusu olup, Balıkesir ile ilgili bu tür projelerin 2012 yılı ödeneği toplamı 431 milyon TL'dir.

Muhtelif iller kapsamındaki yatırımlar hariç olmak üzere, müstakil olarak Balıkesir ili projeleri için 2012 yılında tahsis edilen 191,6 milyon TL tutarında ödenek içinde tarım sektörünün payı 56 milyon

TL, madencilik sektörünün payı 13 milyon TL, imalat sektörünün payı 29,4 milyon TL, enerji sektörünün payı 1,5 milyon TL, ulaştırma sektörünün payı 23,8 milyon TL, eēitim sektörünün payı 15 milyon TL, saēlık sektörünün payı 27 milyon TL, diēer kamu hizmetleri sektörünün payı ise 25,9 milyon TL 'dir.

2. 2002-2012 döneminde kamu yatırımları için tahsis edilen ödenek büyüklüēü itibarıyla Balıkesir ilinin il sıralamasındaki yeri 15.'lik ile 25.'lik arasında deēişmekte olup, 2010 yılında 23. sırada iken, 2011 yılında 19., 2012 yılında ise 17. sıraya yükselmiştir.

3. Kişi başına düşen kamu yatırımı açısından Balıkesir, 81 il içerisinde 40. sırada yer almaktadır. 2012 yılında Kişi başına düşen kamu yatırım tutarı 167 TL'dir (191,6 milyon TL/ 1.154.000 kişi). Ancak bu tutarın, kamu yatırım miktarının mevcut durumda sadece yüzde 37'lik kısmının il bazında ayrıştırılabildiēini dikkate alarak deēerlendirmek gerekmektedir.